

De Westereender Doarpskwis 2026

Ronde 1

It Ferline fan De Westereen

Beantwoord de vragen en voer de opdrachten uit. De deadline voor zowel vragen als opdrachten is vrijdag 4 september 21:00 uur.

Lever het geprinte antwoordformulier uiterlijk vrijdag 4 september voor 21:00 uur in bij Sake Store De Westereen in de daarvoor bestemde inleverbak.

1.Oud papier

Oud papier wordt in De Westereen op diverse momenten opgehaald, vaak georganiseerd via lokale initiatieven.

Opdracht

Welke vereniging/stichting in De Westereen komt netjes het oud papier bij je thuis ophalen. Heb je een antwoord? Duik je oud papierbak in. Zoek alle letters van je antwoord op en knip deze stuk voor stuk uit. Deze uitgeknipte letters plak je vervolgens op het antwoordblad. Let op: we verwachten de volledige naam en geen afkorting.

Voorbeeld:

2.Het station van De Westereen

De spoorlijn langs De Westereen (toen nog Zwaagwesteinde) werd in 1866 aangelegd als onderdeel van Staatslijn B, de verbinding tussen Leeuwarden en Groningen.

Vragen

- A) In welk jaar kreeg De Westereen een officiële stopplaats?
- B) Waarom kreeg De Buterwei deze naam?
- C) In welk jaartal, tussen 1950 en 1960, is het laatste stationsgebouw gebouwd?
- D) Wie was de ontwerper van dit stationsgebouw?
- E) Op welke datum ging dit stationsgebouw open?
- F) Waar komt de naam "klompentrein" vandaan?

Opdracht

Ga op zoek naar een foto van het stations gebouw uit die tijd. Plak de foto op het antwoordblad.

3. "School met den Bijbel" 1909-1984

Wie de kasboeken uit de eerste jaren nakijkt ziet daarin steevast als een van de inkomstenposten 'schoolgeld' genoemd. Het was in die tijd een van de middelen waarmee de school en het onderwijs werden betaald. Het was voor veel ouders moeilijk hun kinderen naar de christelijke school te sturen, omdat er geld voor betaald moest worden. Veel geld was er niet. In die tijd was De Westereen niet een erg welvarend dorp.

Vragen

Het schoolgeld was in deze tijd vastgesteld in centen

- A) Hoeveel betaalde je voor 1 kind per week?
- B) Hoeveel betaalde je voor 2 kinderen per week?
- C) Hoeveel betaalde je voor 3 kinderen per week?

De Lange Loane was in deze tijd een modderweg, in tegenstelling tot de Foarstrjitte, die in deze tijd verhard was.

- D) Hoe werd deze verharde weg ook wel genoemd?

Om van de Foarstrjitte naar school te komen, moest je dus langs de Lange Loane. In de zomer ging dit prima maar in de herfst en winter vrij lastig. Het eerste stuk ging vaak nog wel maar als je verder de staat in liep werd het een stuk minder. Dan kon het gebeuren dat je klompen wegzogen en je op eens met je sokken in de modder weg zoog. Smerig. Maar gelukkig hadden ze de kachel aan op school.

- E) Waar werd destijds de kachel mee gestookt en waar werd het later door vervangen?

In 1934 werd het 25 jarig bestaan van de christelijke lagere school in De Westereen gevierd.

- F) Op welke datum werd dit gevierd?

Opdracht

"De school met den Bijbel" stond op de hoek van de Lange Loane, de Skoallestrjitte en de Stasjonsstrjitte. Maak op dit punt een gezamenlijke "klassenfoto" van je complete deelnemers groep.

Post deze foto voor de deadline van vrijdag 4 september 21:00 uur op de socials met #dfw2026 en #teamnummer. Lukt posten op de socials niet, geen probleem, mailen naar activiteiten@doarpsfeest.nl. Voor de deadline. Vergeet niet hierbij je teamnummer en teamnaam te vermelden. Posten wij de foto voor je.

4.De buurdorpen van De Westereen

De Westereen is één van de vele dorpen binnen de gemeente.

Opdracht

Noteer als antwoord op vraag 4 alle dorpen en dorpjes binnen de gemeente. Zet de dorpen op volgorde van aantal inwoners per 1 januari 2026, te starten met het dorp met het hoogste inwonersaantal.

5.Sport en De Westereen

Sport en De Westereen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Meerdere dorpsgenoten hebben op hoog niveau gepresteerd. Van regionale kampioenen tot sporters die nationaal naam hebben gemaakt.

Vragen

- A) Welke Westereender heeft op het gebied van voetbal buiten het dorp succes gehad en bij profclubs gespeeld?
- B) Bij welke 4 clubs heeft deze Westereender gespeeld?
- C) Wat was de bijnaam van deze Westereender?

6.De straten van De Westereen

Achter veel straatnamen schuilt een verhaal. De Westereen kent een rijke geschiedenis en veel inwoners hebben door de jaren heen hun stempel op het dorp gedrukt. Om bijzondere dorpsgenoten te eren, zijn verschillende straten vernoemd naar voormalige inwoners van De Westereen.

Opdracht

Noem minimaal 6 straten in De Westereen die vernoemd zijn naar een persoon, dus waar een naam in de straatnaam zit.

7.Hoog bezoek in De Westereen

Ons dorp heeft hoog bezoek mogen ontvangen. Koninklijk bezoek in De Westereen. Het hele dorp stond op z'n kop want er kwam een lid van de koninklijke familie naar De Westereen.

Vragen

- A) Welk koninklijk lid heeft De Westereen bezocht?
- B) Op welke dag en datum was dit bezoek?
- C) Waarvoor diende dit bezoek?
- D) Welk gebouw werd er bezocht in De Westereen?

8. Het kanaal van De Westereen

Water heeft een belangrijke rol gespeeld in de ontwikkeling van De Westereen. Het kanaal dat door het dorp loopt, zorgde voor verbindingen, handel en werkgelegenheid. Het ontstaan van het kanaal, rond het jaar 1776, was dan ook een belangrijke gebeurtenis in De Westereen.

? Vragen

- A) Hoeveel verdienden de arme dagloners in de zomer?
- B) En wat was de verdienste in de winter?
- C) Hoe werd het kanaal destijds ook genoemd?

9. De Westereender Keaplju

De term Westereender Keaplju (Fries voor "kooplieden van De Westereen") verwijst naar twee dingen: de historische handelsgeest van het dorp en de moderne ondernemersvereniging.

? Vragen

- A) Met welk vervoersmiddel trokken de Westereenders het land in om handel te verkopen?
- B) Welke goederen verkocht men?
- C) Naar welke provincies gingen de kooplui voornamelijk? Noem er 3.

10. Openbare school in De Westereen

In 1892 besloot de gemeente een tweede openbare school te openen. Dit met een onderwijswoning.

? Vragen

- A) Op welke datum ging deze school open?
- B) Wie werd het eerste hoofd / directeur van deze school en tot wanneer was hij hoofd?
- C) Wie was zijn opvolger?

11. Oude foto's

Klaas Hernamdt (zie foto onder) was een bekende inwoner uit De Westereen.

? Vragen

- A) Waar woonde Klaas destijds?
- B) Wat is de naam van zijn vrouw?

Ook een "echte Westereender Keapman" was Jelle de Jong (zie foto) 1886-1967. Op deze foto is hij ver van huis met zijn handel.

- C) Op welk eiland is hij hier? Toen nog een eiland, nu niet meer.

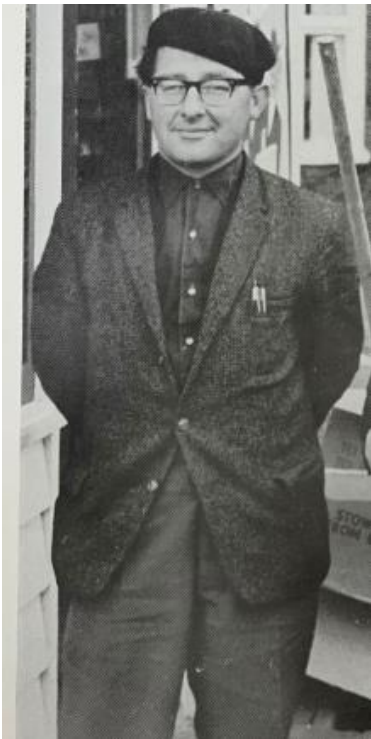
In 1949 telde het dorp 10 bakkers. Op de foto hieronder 1 van deze bakkers.

- D) Wat is de naam van deze bakker?
- E) Waar had deze bakker zijn bakkerij?

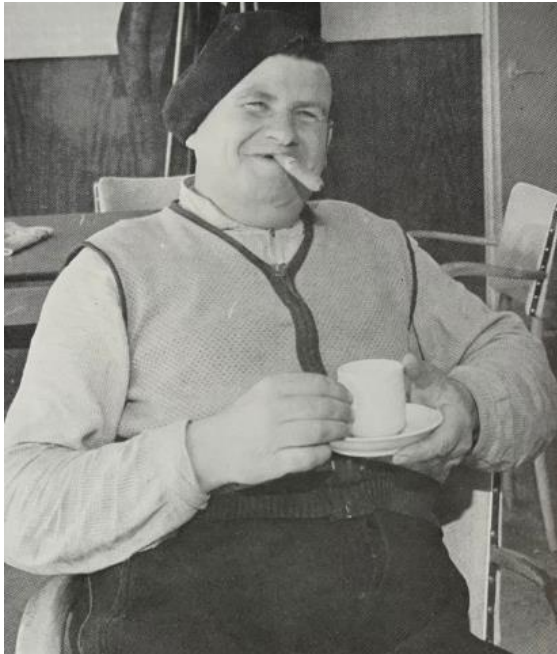
Nog een bekende keapman, Lieuwe de Bruin (zie foto onder). Hij was jarenlang eigenaar van een kleine kiosk.

- F) Wat is de bijnaam van Lieuwe de Bruin?
- G) Waar was Lieuwe de Bruin zijn kiosk gevestigd?

En dan de persoan op de foto onder, ook een bekende Westereender: Sipke Wijbenga.

- H) Sipke Wijbenga is zijn naam, maar hoe werd hij in de volksmond genoemd?
- I) En waar had hij deze naam aan te danken?

Als laatste een persoon (zie foto onder) ook bekend in het hele dorp, woonachtig op "De Oare Hoek".

- J) Wat was zijn naam en wat was zijn bijnaam?
- K) Waar handelde hij in?

12. Gebouw

In 1960 werd dit gebouw (zie foto onder) in gebruik genomen. Deze school speelde jarenlang een belangrijke rol in het onderwijs van De Westereen en omstreken.

? Vragen

- A) Welke naam kreeg dit gebouw en waarvoor diende het destijds?
- B) Tot wanneer werd het gebouw in gebruik genomen, datum en jaartal.
- C) Aan welke straat stond dit gebouw?

13. De RIA

De RIA, oftewel Regenkleding Industrie Amsterdam, had een fabriek in De Westereen. De fabriek bood veel inwoners werk.

? Vragen

- A) In januari 1976 kwam het bedrijf in het nieuws, weet jij waarom?
- B) Helaas ging het bedrijf failliet, in welke maand en jaartal was dit?
- C) Van welk bedrijf was er eerst sprake om zich te vestigen in De Westereen? Nog voordat de RIA in De Westereen zijn plaats innam?

14. Speciaalzaak

Vroeger had De Westereen verschillende gespecialiseerde winkels die bezoekers uit de hele regio trokken. 1 daarvan stond aan de de Ferlinge Stasjonsstrjitte 1a sinds 1983 (zie foto onder)

? Vragen

- A) Wat werd er verkocht in het winkeltje?
- B) Dit winkeltje was van Theun Elzinga, wat is de naam van zijn vrouw?

In de zeventiger jaren in de vorige eeuw begon Theun Elzinga zijn activiteiten in de naaimachinehandel met een caravan en verkocht dit op het parkeerterrein.

- C) Bij welke winkel stond hij destijds op het parkeerterrein?

15. Welke straat

? Vragen

- A) Welke straat zie je hier op de foto (zie foto onder)?
- B) Je ziet hier twee woningen links. Wie heeft opdracht gegeven tot het laten bouwen van deze twee woningen?
- C) Wie gingen hier destijds wonen?

16. De confectiefabriek

Ook de confectie industrie heeft een belangrijke rol gespeeld in de geschiedenis van De Westereen. De confectiefabriek was ook een grote werkgever in het dorp. Om het werken met de naaimachine te leren kregen de meisjes een vierkant stuk papier met potloodstrepen erop. Met een trapnaaimachine moesten ze de lijnen volgen. Daarna kregen ze een overhemd waar ze "naadjes" in moesten naaien.

? Vragen

- A) Hoeveel cent kregen ze per overhemd betaald?
- B) Bij welke fabriek zijn de meisjes hier aan het werk (zie foto onder)?
- C) Hoe laat begonnen ze met werken?

De meisjes uit de confectiefabriek kregen geen vast weekloon maar stukloon. Ze werden dus betaald per aantal genaaide kledingstukken.

- D) Hoeveel kregen ze betaald voor een overall? En wat kregen ze betaald voor een broek?
- E) De meisjes hadden ook hun eigen voorkeur, wat naaiden ze het liefst?
- F) Waarom had dit product de voorkeur, en wat was de verdienste per stuk?

17. Hoek Foarstrjitte/Lange Loane

Waar het appartementencomplex / voormalig winkelpand van de Baarsma's op de hoek van de Foarstrjitte – Lange Loane staat, stond vroeger een ander gebouw (zie foto onder).

? Vragen

- A) Wat was de naam van dit gebouw?
- B) Wat was de bestemming van dit gebouw?

18. Ontmoetingsplek

In de jaren 50/60, voor de komst van de discotheek, was er een "live" voorloper van "Tinder" in de Westereen. Een ontmoetingsplek voor jongeren.

? Vragen

- A) Hoe noemde men deze ontmoetingsplek?
- B) Waar bevond deze ontmoetingsplek zich in De Westereen?

19. Hotel Jacob

Nu Old Dutch, voorheen Hotel Jacob (zie foto onder), helaas trok dit hotel weinig bezoekers.....

? Vragen

- A) Hotel Jacob heeft bewust gekozen voor de titel "hotel". Dit had een belangrijke reden. Wat was deze reden?
- B) Door wie werd dit pand in gebruik genomen voordat het Hotel Jacob was en wat was de naam die het toen had?
- C) Hoeveel kamers had Hotel Jacob.
- D) Wat was het grote verschil tussen de voorganger van Hotel Jacob en Hotel Jacob?

